

FIP-NÄYTTELYISSÄ SOVELLETTAVAT LENTOPOSTILUOKAN ARVOSTELUN ERITYISSÄÄNNÖT (SREV)**Artikla 1: Kilpailunäyttelyt**

FIP:n näyttelykokoelmien yleisten arvostelusääntöjen (GREV 2000) artiklan 1.4 mukaisesti nämä erityissäännöt on laadittu täydentämään GREV-sääntöjä lentopostikokoelmien osalta. Katso myös "Lentopostikokoelmien arvostelusääntöjen tulkintaohjeita".

Artikla 2: Arvostelukokoelmat

Lentopostikokoelma rakentuu olennaisilta osiltaan lentoteitse kuljetetuista postaalisisista dokumenteista, jotka ovat todistettavalla tavalla lentäneet (GREV artikla 2.3.).

Artikla 3: Kokoelman sisältöä koskevat periaatteet

- 3.1. Lentopostifilateliaan kuuluvat lentopostipalveluiden kehitykseen liittyvä tutkimus sekä ko. kehitystä koskevan aineiston keräily.

Lentopostikokoelman sisällön perusteena ovat siten:

1. Lentoteitse kulkenut postaalinen aineisto.
2. Viralliset ja puoliviralliset postimerkit, jotka on julkaistu erityisesti lentopostikäyttöä varten, joko käyttämättöminä tai käytettyinä, ensisijaisesti postilähetyksillä.
3. Kaikenlaiset postaaliset ja muut merkinnät sekä lipukkeet, jotka liittyvät lentoteitse tapahtuvaan kuljetukseen.
4. Erityisellä tavalla lentokuljetukseen liittyvät kohteet, joita postilaitos ei ole kuljettanut, mutta jotka ovat merkittäviä lentopostin kehitykselle.
5. Lentolehtiset, tiedotukset ja sanomalehdet, jotka on pudotettu ilmasta normaalina postinjakelutapana tai poikkeustilanteessa, jossa postipalvelut ovat odottamattomalla tavalla keskeytyneet.
6. Lento-onnettomuuksista tai muista lentokuljetuksen erikoistilanteista pelastetut postilähetykset.

- 3.2. Lentopostikokoelman kokoonpano perustuu sen rakenteeseen ja voi olla:

1. Kronologinen
2. Maantieteellinen
3. Kuljetustavan mukainen
 - a) kyyhkysposti
 - b) ilmaa kevyempi kuljetusväline
 - c) ilmaa raskaampi kuljetusväline
 - d) rakettposti

(katso GREV artikla 3.2.).

- 3.3. Lentopostikokoelmiin voi sisältyä täydentäviä kohteita kuten karttoja, valokuvia, aikatauluja ja vastaavia, mikäli ne katsotaan välttämättömiksi kiinnittämään huomiota tiettyyn asiaan tai tilanteeseen. Niiden ei kuitenkaan tule ylikorostua muun aineiston ja tekstityksen kustannuksella. (Katso GREV artikla 3.4.).

- 3.4. Kokoelman suunnitelma on esitettävä selkällä tavalla otsikkolehdeillä. (Katso GREV artikla 3.3.).

Artikla 4: Arvosteluperusteet

(Katso GREV artikla 4).

Artikla 5: Näyttelykokoelmien arvostelu

5.1. Lentopostikokoelmien arvostelun suorittavat erikoisalansa hyväksytyt asiantuntijat GREX V-osan artiklojen 31-47 mukaan (katso GREV artikla 5.1.).

5.2. Seuraavat suhdeluvut on tarkoitettu ohjaamaan palkintolautakuntaa lentopostikokoelmien tasapainoisessa arvostelussa (katso GREV artikla 5.2.):

1.	Käsittely ja filateelinen merkitys	30
2.	Filateeliset tiedot ja henkilökohtainen tutkimus	35
3.	Laatu (10) ja harvinaisuus (20)	30
4.	Esitystapa	5
	Yhteensä	100

Artikla 6: Loppusäädöksiä

6.1. Jos käännettyjen sääntöjen tulkinnassa syntyy erimielisyyksiä, pidetään englanninkielistä tekstiä ratkaisevana.

6.2. Nämä FIP-näyttelyissä sovellettavat lentopostikokoelmien arvostelun erityissäännöt (SREV) on hyväksytty 61. FIP-kongressissa Granadassa 4.-5.5.1992. Ne astuivat voimaan 1.1.1995 ja koskevat sen jälkeen järjestettäviä näyttelyitä, joille on myönnetty FIP:n suojelus, hyväksyntä tai tuki.

LENTOPOSTIKOKOELMIEN ARVOSTELUSÄÄNTÖJEN TULKINTAOHJEITA

Artikla 1: Kilpailunäyttelyt

Nämä tulkintaohjeet on tarkoitettu helpottamaan näytteilleasettajia lentopostikokoelmien kehittämisessä ja palkintolautakuntaa lentopostiluokan näyttelykokoelmien arvostelussa. Niitä tulee soveltaa yhdessä GREV- ja lentopostiluokan SREV-sääntöjen kanssa FIP-näyttelyissä.

Artikla 2: Arvostelukokeimat

Postin kuljettaminen lentoteitse voidaan osoittaa monella tavoin: postimerkeillä, vinjeteillä (arvomerkinnällä tai ilman), lipukkeilla, leimoilla, lisäleimoilla, kauttakulkureitti- tai muilla selitemerkinnöillä, käsimerkinnöillä, kohteen taakse tehdyillä leimauksilla ja asiaankuuluvilla nimikirjoituksilla.

Aineisto jolla ei ole mitään osoitusta organisoidun postipalvelun käsittelystä tulee rajoittaa minimiin.

Artikla 3: Näyttelykokoelman sisältöä koskevat periaatteet

3.1. Perusrakenne ja tavoite

Lentopostikokoelman tulee kuvata lentopostipalveluiden kehitystä, toimintaa tai jotakin muuta määrättyä aluetta esittämällä tarkalleen valittuun aiheeseen liittyviä kohteita sekä dokumentoimalla lentopostimateriaalin käsittelyä ja erittelyä.

3.1.1. *Postilähettykset*

- A. Lentopostin keräilijää kiinnostavat ensisijaisesti postilähettykset kuten kirjeet (kuoret), postikortit, ehiöt, sanomalehtikääreet jne., jotka on kuljetettu lentoteitse ja joista yleensä ilmenee päiväys ja kuljetustapa.
- B. Lentopostikokoelmaan voidaan sisällyttää kohteita, jotka on valmistettu lentoteitse tapahtuvaa kuljetusta varten, mutta eivät ole kulkeneet jostakin laillisesta syystä johtuen.
- C. Reittien, postitaksojen ja –merkintöjen tutkimus on usein tärkeä osa aiheen kehittäminen. Kokoelmaan voi sisältyä karttoja ja piirroksia, jos ne tuovat esiin postireittiä tai –lentoa. Niiden määrä tulee kuitenkin rajoittaa ja niitä tulee käyttää vain, jos se on dokumentoinnin kannalta olennaista.
- D. Kirjeen sisältöä voidaan esitellä kokoelmassa, jos se auttaa aiheen ymmärtämisessä tai vahvistaa kohteen aitouden.
- E. Kohteiden toistoa on vältettävä riippumatta niiden arvosta.

3.1.2. *Postimerkit ja luonnokset*

- A. Erityisesti lentopostia varten valmistetut tai lisäpainamin varustetut postimerkit ovat osa lentopostifilateliala, vaikka niitä olisi käytetty muihinkin postaalisiin tarkoituksiin.
- B. Ehiöt, lentokirjeet ja –postikortit mukaanluettuina, jotka on valmistettu lentopostia varten kuuluvat lentopostiin.
- C. Näyttelykokoelma voi sisältää myös täydentävää aineistoa kuten:
 - ehdotteita ja koepainoksia
 - painomenetelmää koskeva tutkimus, painoarkin tai päällepainamien levytys
 - paperierojen, vesileimojen, hammasteiden jne., tai paino- ja lisäpainamavirheiden tutkimus

3.1.3. *Muu aineisto*

Lentopostikokoelmaan voi sisällyttää myös vinjettejä ja lipukkeita käytettyinä lentäneillä postilähettyksillä, mutta niiden ei tulisi hallita kokoelmaa.

3.1.4. *Ei-postaalinen aineisto*

Aineistoa, joka dokumentoi lentopostin alkuaikoja, esimerkiksi säännöllistä lentopostipalvelua edeltävää ilmakuljetusta (forerunners) tai muiden yhtiöiden kuljettamaa varhaista lentopostia varsinaisten postipalveluiden vielä puuttuessa, on pidettävä tärkeänä osana lentopostipalveluiden kehitystä ja siten myös lentopostifilateliala. Esimerkkejä:

- Uskottu posti (Entrusted mail, "Plis confiés") Pariisin piirityksestä ja lentoteitse kulkenut posti piiritetyistä Metzistä ja Belfortista.
- Yksityisillä lipukkeilla varustettu kulkenut pioneerilentoposti, esim. "Vin Fiz"
- Ensimmäisen maailmansodan aikainen ja sen jälkeinen sotilaslentoposti, kuten Przemysl-posti
- Great Barrier –saarten ja Marotirin kyyhkysposti

Ei-postaalinen aineisto tulee selostaa perusteellisesti ja sen tulee liittyä kiinteästi aiheeseen. Sen tulee olla myös lentopostipalveluiden kehityksen kannalta merkityksellistä.

3.1.5. *Ilmasta pudotetut kohteet*

Viestillä varustetut ilmasta pudotetut kohteet kuuluvat lentopostiin.

3.1.6. *Lento-onnettomuusposti*

Onnettomuuspostilla (crash mail) on dokumentoinnin ja laadun suhteen omat arviointiperusteensa. Dokumentoinnin tulee kuvata tapahtuman postaaliset

näkökohdat, tiedot pelastuneen postin määrästä (esim. säilyneiden lähetysten määrä) sekä onnettomuuteen liittyvät postaaliset merkinnät. Onnettomuuspostiin ei voida soveltaa normaaleja laatuvaatimuksia.

3.2. Käsittely

Tässä kappaleessa esitetään malleja kokoelman rakenteeksi. Luettelo ei ole täydellinen. Näyttelykokoelman lentopostiluonteen määrittely ja osoittaminen jäävät näytteilleasettajan vastuuksi.

3.2.1. Lentopostin kronologinen kehitys

Ajanjaksojen mukaisessa luokittelussa käytetään tavallisesti seuraavaa jakoa:

- pioneeriaika, vuoteen 1918
- kehityksen aika, 1918-1945
- uusi aika, vuodesta 1945

3.2.2. Lentopostin kehitys tietyllä maantieteellisellä alueella

Maantieteellisessä luokittelussa käytetään tavallisesti seuraavaa jakoa:

- maa tai tietty maaryhmä
- reitti
- lentolinja
- virkaposti (esim. armeija, laivasto)
- lentokoneiden valmistajayhtiö

3.2.3. Lentopostin kehitys kuljetusmuodon mukaan

Esimerkkejä tavallisimmin valituista ryhmistä:

- kyyhkysposti
- ilmaa kevyemmät kuljetusvälineet (ilmapallo, ilmalaiva)
- ilmaa raskaammat kuljetusvälineet (laskuvarjo, purjelentokone, lentokone)
- rakettiposti

3.3. Apumateriaali

Kaiken esitettävän apumateriaalin tulee liittyä johonkin yksityiskohtaan, joka tärkeydestään huolimatta ei ole esitettävissä muulla tavalla. Muistoesineitä (esim. ruokalihat tai vastaavat) ei saa esittää.

3.4. Johdanto

Näyttelykokoelmalla tulisi olla selkeä aloitus, varsinainen aihe ja looginen lopetus. Kokoelman alussa tulee olla johdantolehti, jossa näytteilleasettaja määrittelee täsmällisesti käsittelemänsä aiheen, selostaa kuinka hän sitä käsittelee sekä määrittelee aihepiirille valitseman rajat.

Kokoelman suunnitelman tulee antaa aiheesta asiaankuuluvaa yleistietoa sekä tuoda esille alueet, joissa näytteilleasettaja on suorittanut henkilökohtaista tutkimusta. Siihen voi sisältyä myös lyhyt luettelo tärkeimmistä käytetyistä lähteistä. Tuomaristo käyttää näitä tietoja arvioidessaan esitettyä materiaalia suhteessa näytteilleasettajan tavoitteisiin.

Artikla 4: Näyttelykokoelmien arvostelu

4.4. Käsittely ja filateelinen merkittävyys

4.4.1. Aiheen käsittelystä ja filateelisestä merkittävydestä voidaan antaa enintään

30 pistettä.

- 20 pistettä: kehittäminen, täydellisyys ja virheettömyys
- 10 pistettä: suhteellinen filatelinen merkittävyys

4.4.2. Aiheen käsittelyä ja filatelista merkittävyyttä arvioidessaan tuomaristo kiinnittää huomiota:

- aiheen yleiseen käsittelyyn
- aineiston täydellisyyteen suhteessa kokoelman aiheeseen
- valitun aiheen suhteelliseen filateliseen merkittävyyteen

Näytteilleasettajien tulee varmistua siitä, että kokoelma muodostaa ehjän kokonaisuuden ja välttää liittämistä siihen yhteensopimatonta aineistoa.

4.4.3. Näyttelykokoelman merkittävyys arvioidaan suhteessa lentopostinkuljetuksen yleiseen kehitykseen. Lentopostikokoelma alueelta, jolla on tärkeä asema maailman lentopostipalveluiden kehittymisen kannalta, on merkittävämpi kuin vähemmän tärkeää aluetta käsittelevä kokoelma.

4.4.4. Muita lentopostifilatelian merkittävyyteen vaikuttavia tekijöitä ovat:

- maantieteellisesti laaja alue on yleensä merkittävämpi kuin suppea alue
- alkuaika (pioneeriaika) on yleensä merkittävämpi kuin uusi aika
- pitkä ajanjakso on yleensä merkittävämpi kuin lyhyt ajanjakso

Kuten yleiset arvostelusäännöt osoittavat, kokoelman lentopostifilatelian liittyvä kiinnostavuus katsotaan eduksi.

4.4.5. Tuomaristo arvioi esitetyn aineiston asianmukaisuuden kokoelman tavoitteisiin nähden. Näyttelykokoelma tulee laatia ja tasapainottaa kokoelman otsikossa ja suunnitelmassa määritellyn ajanjakson ja alueen puitteissa.

4.5. Filateliset ja muut tiedot sekä henkilökohtainen tutkimus

4.5.1. Filatelisistä ja muista tiedoista sekä henkilökohtaisesta tutkimuksesta voidaan antaa enintään 35 pistettä.

4.5.2. Filateliset ja muut tiedot käyvät ilmi kokoelmaan valituista kohteista ja niihin liittyvästä tekstityksestä.

Henkilökohtainen tutkimus käy ilmi kokoelmaan valittujen kohteiden perusteellisesta analysoinnista.

Jos kokoelmaan sisältyy uutta tutkimusta (valittuun aiheeseen liittyvien uusien tutkimustulosten esittelyä), sille voidaan antaa suuri osa tämän kohdan kokonaispistemäärästä. Jos alue on jo aikaisemmin perusteellisesti tutkittu, tuomaristo arvioi kuinka perusteellisesti tätä tutkimusta on hyödynnetty kokoelmassa.

4.5.3. Selostustekstin määrä ei saa hallita kokoelmaa filatelisten materiaalin kustannuksella. Hyvin laaditun johdannon avulla voidaan vähentää pitkien selostusten tarvetta kokoelmassa.

4.6. Laatu ja harvinaisuus

4.6.1. Aineiston laadusta ja harvinaisuudesta voidaan antaa enintään 30 pistettä.

- 20 pistettä: esitetyn aineiston harvinaisuus ja merkittävyys
- 10 pistettä: esitetyn aineiston laatu.

4.6.2. Harvinaisuus arvioidaan esitetyn filatelisten aineiston perusteella sekä suhteessa vastaavan materiaalin suhteelliseen harvinaisuuteen, erityisesti lentopostifilatelian näkökulmasta. Harvinaisuus ei aina vastaa tai ole suhteessa kohteen hintaan.

- 4.6.3. Koska lentopostikohteiden laatu vaihtelee, tuomariston tulee arvioida sitä suhteessa saatavilla olevan aineiston laatuun. Yleensä hyvä laatu, selvät luettavissa olevat postaaliset merkinnät ja lisäleimat sekä hyvä yleisvaikutelma parantavat tulosta, kun taas huono laatu huonontaa tulosta. Postilähetyksillä olevien postimerkkien tulee olla hyväkuntoisia.

Lento-onnettomuuskohteet muodostavat laadun suhteen poikkeuksen. Kuitenkin onnettomuuksissa säilyneille kohteille tehtyjen postaalisten merkintöjen tulee olla mahdollisimman selviä.

Korjatut kohteet on mainittava selostustekstissä. Selvästi väärennetyt tai korjatun aineiston esittäminen mainitsematta sitä selostustekstissä johtaa pistemenetyksiin.

4.7. Esitystapa

- 4.7.1. Esitystavasta annetaan enintään 5 pistettä.
- 4.7.2. Esitystavan tulee asettelunsa ja selkeytensä avulla täydentää näyttelykokoelman käsittelyä. Tuomariston tulee arvioida, kuinka esitystapa lisää kokoelman ymmärrettävyyttä ja kiinnostavuutta.
- 4.7.3. Kokoelmassa esitettävistä postaalisista merkinnöistä tarvitaan selventäviä piirroksia vain silloin kun alkuperäiset merkinnät eivät ole riittävän selkeitä. Haluttaessa esittää kohteiden takasivuilla olevia tärkeitä merkintöjä ne voidaan esittää joko piirtämällä tai jäljentämällä (valokuva tai valokopio), edellyttäen että katsojalle tehdään selväksi että kyseessä on jäljennös. Värillisten valokopioiden ja valokuvien tulee poiketa vähintään 25% alkuperäisestä koosta.

Artikla 5: Näyttelykokoelmien arvostelu

- 5.1. Seuraavat suhdeluvut on tarkoitettu ohjaamaan palkintolautakuntaa lentopostikokoelmien tasapainoisessa arvostelussa:

Aiheen käsittely ja filateelinen merkittävyys	30	
Aiheen käsittely		20
Filateelinen merkittävyys		10
Filateeliset ja muut tiedot sekä henkilökohtainen tutkimus	35	
Laatu ja harvinaisuus	30	
Laatu		10
Harvinaisuus		20
Esitystapa	5	
Yhteensä	100	

Artikla 6: Loppusäädöksiä

- 6.1. Jos sääntöjen tulkinnassa syntyy ristiriitaisuuksia, sääntöjen pätevyysjärjestys tärkeimmästä vähiten tärkeään on seuraava:
- GREVFIP:n yleiset näyttelykokoelmien arvostelusäännöt
 - SREVFIP-näyttelyissä sovellettavat lentopostiluokan arvostelun erityissäännöt
 - Lentopostikokoelmien arvostelusääntöjen tulkintaohjeet

Nämä tulkintaohjeet ovat kaikkien FIP-kongressin päätösten alapuolella.

- 6.2. Näiden tulkintaohjeiden perustana ovat tarkistetut lentopostiluokan arvostelun erityissäännöt (SREV), jotka hyväksyttiin 61. FIP-kongressissa Espanjan Granadassa 4.5.1992. Tulkintaohjeet astuvat voimaan 1.1.1995 jolloin tarkistetut GREV ja SREV-säännöt otetaan käyttöön.